YÜKÜMLÜLÜK DERSİ

GÖRSEL ÖĞRENME VE TEKRAR

YÜKÜMLÜLÜĞÜN DOĞMASI

İthalatta başlangıç anı, yükümlü kişiler, aykırılıklar ve yükümlülüğün doğmuş sayılmadığı hâller.

KONU ANLATIMI VE UYGULAMA SORULARI

GK: Gümrük Kanunu • GY: Gümrük Yönetmeliği

İTHALATTA İLK AYRIM

SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ

İthalat vergilerine tabi eşya için verilen gümrük beyannamesinin **tescil tarihi** esas alınır.

KISMİ MUAFİYETLİ GEÇİCİ İTHALAT

İthalat vergilerinden **kısmi muafiyet** suretiyle geçici ithalde de başlangıç, beyannamenin tescil tarihidir.

YÜKÜMLÜ

İthalatta yükümlü, **beyan sahibidir.** Dolaylı temsilde hesabına beyan yapılan kişi de yükümlüdür.

Tarih sorusunda, olayın normal beyana mı yoksa bir aykırılığa mı dayandığını ayırın.

GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

TEMSİL VE YANLIŞ VERİ

DOLAYLI TEMSİLCİ

Temsilcinin yükümlülüğü, verilerin yanlış olduğunu **bildiği** veya mesleği icabı ve mutat olarak **bilmesi gerektiği** durumlarla sınırlıdır.

VERİYİ SAĞLAYAN KİŞİ

Yanlış veri, kanunen alınması gereken vergilerin tamamen veya kısmen tahsil edilememesine yol açmışsa; veriyi veren ve yanlışlığı bilen veya bilmesi gereken kişi de sorumludur.

Yanlış veri + vergi kaybı + bilme / bilmesi gerekme koşulları birlikte okunur.

GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

KANUNA AYKIRI GİRİŞ

DOĞURAN OLAY

Vergiye tabi eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine veya serbest bölgeden bölgenin başka bir yerine **kanuna aykırı girişi.**

BAŞLANGIÇ

Kanuna aykırı girişin gerçekleştiği tarih.

SORUMLULAR

Girişi gerçekleştiren; aykırılığı bilen veya bilmesi gereken iştirakçiler ve edinme anında bu durumu bilen veya bilmesi gereken elde eden / elinde bulunduran kişiler.

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

GÖZETİM VE REJİM İHLALİ

GÖZETİMDEN ÇIKARMA

Başlangıç, eşyanın **gümrük gözetiminden çıkarıldığı tarihtir.**

Çıkaranlar; bilme koşuluyla iştirak eden veya eşyayı edinenler; depolama ya da rejim yükümlülüklerini yerine getirmesi gereken kişiler sorumludur.

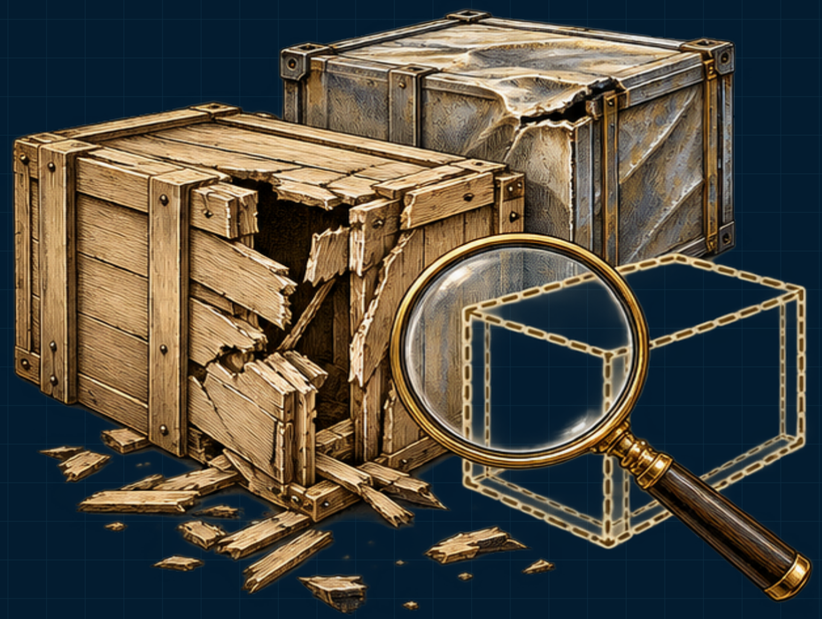
YÜKÜMLÜLÜK / KOŞUL İHLALİ

183. madde dışındaki hâllerde yükümlülük veya koşul ihlali ve yanlış uygulama sonucu aranır.

İhlal tarihi esas alınır. Rejime kabul koşuluna uyulmadığı **sonradan saptanırsa rejime tabi tutulma tarihi** esas alınır.

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

SERBEST BÖLGEDE TÜKETİM

KANUNA AYKIRI TÜKETİM / KULLANIM

İthalat vergilerine tabi eşyanın kanuna aykırı tüketilmesi veya kullanılması yükümlülük doğurur.

BAŞLANGIÇ ANI

Tüketildiği veya **ilk kez kullanıldığı** tarih.

KAYIP EŞYA

Kayıp kanıtlanamazsa tüketilmiş veya kullanılmış sayılır. Genel sorumlu tespit edilemiyorsa, gümrükçe bilinen **en son kullanıcı** vergileri öder.

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

YÜKÜMLÜLÜK DOĞMUŞ SAYILMAZ

TAHRİP / TELAFİSİZ KAYIP

182 ve 184/1-a hükümleri saklı kalmak üzere; eşyanın özelliği, beklenmeyen hâl, mücbir sebep veya gümrük izninden kaynaklanan tahrip ya da tekrar yerine konulamayan kayıp **kanıtlanmalıdır.**

Tekrar yerine konulamayan kayıp, eşyanın **kullanılamaz hâle gelmesidir.**

İZİNLİ İHRAÇ / YENİDEN İHRAÇ

Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranıyla serbest dolaşıma giren eşyanın, **gümrük idaresinin izniyle** ihraç veya yeniden ihraç edilmesinde de ithalat yükümlülüğü doğmuş sayılmaz.

"Kayıp var" demek yeterli değildir; sebep ve ispat koşulları aranır.

GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

VERGİ VE SORUMLULUK SONUÇLARI

ATIK VE ARTIK	Nihai kullanım eşyasında 186/1 uyarınca yükümlülük doğmamışsa, tahribattan kalan atık ve artıklar serbest dolaşımda olmayan eşya sayılır.
İNDİRİM	Nihai kullanım eşyasına 183 veya 184 uyarınca vergi tahakkukunda, serbest dolaşıma girişte ödenen vergiler indirilir.
BİRDEN ÇOK YÜKÜMLÜ	Aynı vergi için müşterek ve müteselsil sorumluluk vardır.
ESAS TARİH	Aksine hükümler saklı olmak üzere, yükümlülüğün başladığı tarihteki oran ve diğer vergilendirme unsurları uygulanır.
TARİH BELİRSİZSE	İdarenin yükümlülük başladığı sonucuna vardığı tarih; daha eski başlangıç belirlenebiliyorsa anlaşılan en eski tarih esas alınır.

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

HIZLI TEKRAR

NORMAL BEYAN	Serbest dolaşıma giriş ve kısmi muafiyetli geçici ithalat tescil tarihi.
AYKIRI GİRİŞ	Kanuna aykırı giriş tarihi; sorumluların bilgisi ve fiile katılımı ayrıca değerlendirilir.
GÖZETİMDEN ÇIKARMA	Gümrük gözetiminden çıkarılma tarihi.
KOŞUL SONRADAN SAPTANIR	Rejime tabi tutulmaya ilişkin koşula aykırılık rejime tabi tutulma tarihi.
SERBEST BÖLGE	Tüketim / ilk kullanım tarihi; kanıtlanamayan kayba ilişkin özel hüküm.
İSPAT VE VERGİ	Tahrip ve kayıpta sebep + ispat; vergide tarih + varsa önceki ödemenin indirimi.

Kaynak: Kullanıcının 44-yükümlülük.docx ders dokümanı. GK: Gümrük Kanunu • GY: Gümrük Yönetmeliği

YÜKÜMLÜLÜK DERSİ

GÖRSEL ÖĞRENME VE TEKRAR

YÜKÜMLÜLÜĞÜN DOĞMASI

SORU - CEVAP

Beş kısa soruyu yanıtlayın.
Cevaplar 34. sayfadadır.

SORU 1

BAŞLANGIÇ ANI

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

İthalat vergilerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde gümrük yükümlülüğü hangi tarihte başlar?

YANITINIZ

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

SORU 2

BEYAN SAHİBİ

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

İthalatta yükümlü kimdir? Dolaylı temsilde hesabına beyan yapılan kişinin durumu nedir?

YANITINIZ

CEVAPLAR: 34. SAYFA

SORU 3

AYKIRI GİRİŞE İŞTİRAK

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Kanuna aykırı girişe iştirak eden bir kişinin vergilerden sorumlu olması için hangi bilgi koşulu aranır?

YANITINIZ

SORU 4

GÖZETİMDEN ÇIKARMA

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Vergiye tabi eşya kanuna aykırı olarak gümrük gözetiminden çıkarılırsa yükümlülük ne zaman başlar?

YANITINIZ

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

SORU 5

BİRDEN ÇOK YÜKÜMLÜ

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Aynı gümrük vergisinin ödenmesinden birden fazla yükümlü sorumluysa sorumluluğun niteliği nedir?

YANITINIZ

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

YÜKÜMLÜLÜK DERSİ

GÖRSEL ÖĞRENME VE TEKRAR

YÜKÜMLÜLÜĞÜN DOĞMASI

BOŞLUK DOLDURMA

Beş cümledeki eksik bilgileri tamamlayın.
Cevaplar 34. sayfadadır.

SORU 1

GEÇİCİ İTHALAT

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

İthalat vergilerinden _____ muafiyet suretiyle geçici ithalde yükümlülük, beyanname tescilinde başlar.

YANITINIZ: _____

SORU 2

SERBEST BÖLGEDE KULLANIM

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Kanuna aykırı kullanımda yükümlülük, eşyanın _____ kullanıldığı tarihte başlar.

YANITINIZ: _____

CEVAPLAR: 34. SAYFA

SORU 3

TARİH SAPTANAMIYOR

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Daha eski bir başlangıca ilişkin bilgi de yoksa, vergilendirmede gümrük idaresinin yükümlülüğün _____ sonucuna vardığı tarih esas alınır.

YANITINIZ: _____

SORU 4

TEMSİLCİNİN BİLGİSİ

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Dolaylı temsilcinin yükümlülüğü, verilerin yanlışlığını bildiği veya mesleği icabı ve mutat olarak _____ durumlarla sınırlıdır.

YANITINIZ: _____

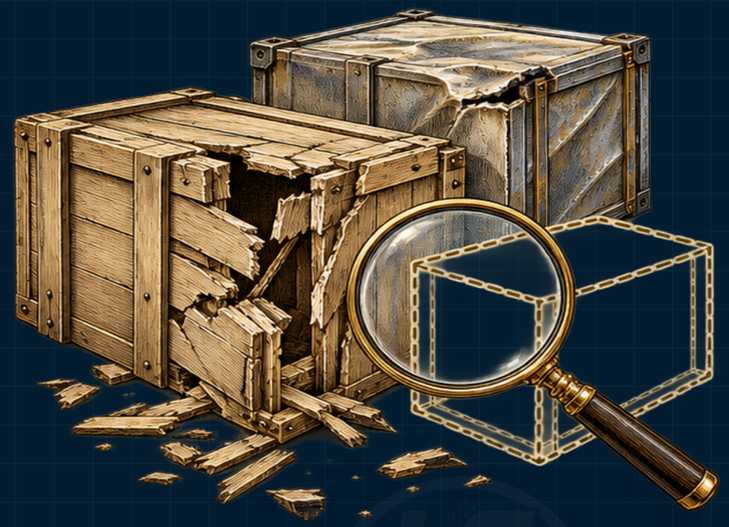
CEVAPLAR: 34. SAYFA

SORU 5

TAHRİBATTAN KALANLAR

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Nihai kullanım eşyasında 186/1 uyarınca yükümlülük doğmamışsa, tahribattan kalan atık ve artıklar serbest dolaşımda _____ eşya sayılır.

YANITINIZ: _____

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

YÜKÜMLÜLÜK DERSİ

GÖRSEL ÖĞRENME VE TEKRAR

YÜKÜMLÜLÜĞÜN DOĞMASI

DOĞRU - YANLIŞ

Beş önermeyi değerlendirin. Yanlışsa doğrusunu yazın.
Cevaplar 34. sayfadadır.

CEVAPLAR: 34. SAYFA

SORU 1

EŞYAYI EDİNEN KİŞİ

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Kanuna aykırı girmiş eşyayı edinen kişi, edinme anındaki bilgisine bakılmaksızın her durumda gümrük vergilerinden sorumludur.

○ DOĞRU ○ YANLIŞ

Gerekçe / Düzeltme:

SORU 2

REJİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

184. maddede yükümlü, depolama veya rejim yükümlülüğünü yerine getirmesi ya da rejim koşuluna uyması gereken kişidir.

○ DOĞRU ○ YANLIŞ

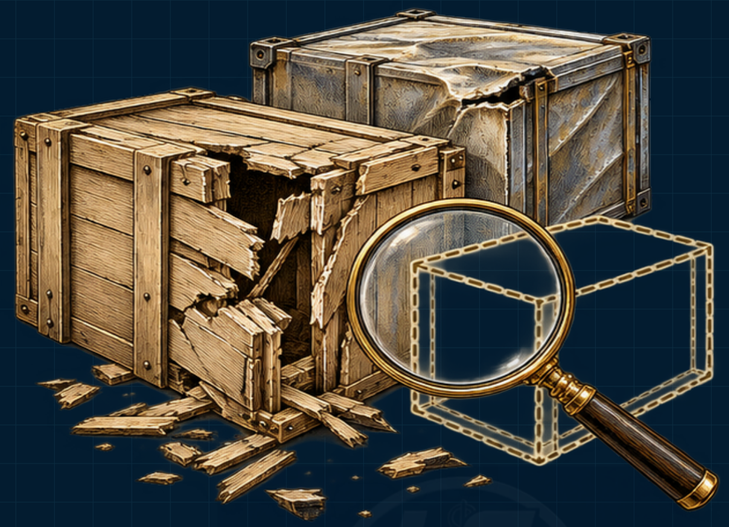
Gerekçe / Düzeltme:

SORU 3

SERBEST BÖLGEDE KAYIP

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Serbest bölgedeki eşyanın kaybı kanıtlanamasa da eşya tüketilmiş veya kullanılmış sayılmaz.

○ DOĞRU ○ YANLIŞ

Gerekçe / Düzeltme:

SORU 4

VERGİLENDİRME UNSURLARI

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Aksine hükümler saklı kalmak üzere, vergiler yükümlülüğün başladığı tarihteki oran ve diğer vergilendirme unsurlarına göre belirlenir.

○ DOĞRU ○ YANLIŞ

Gerekçe / Düzeltme:

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

SORU 5

YANLIŞ VERİYİ VEREN

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

Vergi kaybına yol açan yanlış veriyi, yanlışlığını bilerek veren kişi beyan sahibi değilse vergilerden sorumlu tutulmaz.

○ DOĞRU ○ YANLIŞ

Gerekçe / Düzeltme:

YÜKÜMLÜLÜK DERSİ

GÖRSEL ÖĞRENME VE TEKRAR

YÜKÜMLÜLÜĞÜN DOĞMASI

FLASHCARDS

Beş farklı kısa olayı çözün.
Cevaplar 34. sayfadadır.

CEVAPLAR: 34. SAYFA

KART 1 / 5

SONRADAN SAPTANAN KOŞUL

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

KISA OLAY

Eşya 10 Mart’ta rejime tabi tutuldu. Rejime kabul koşulunun baştan beri sağlanmadığı 25 Nisan’da saptandı.

SORU

Yükümlülüğün başlangıcında hangi tarih esas alınır?

Yanıtınız:

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU

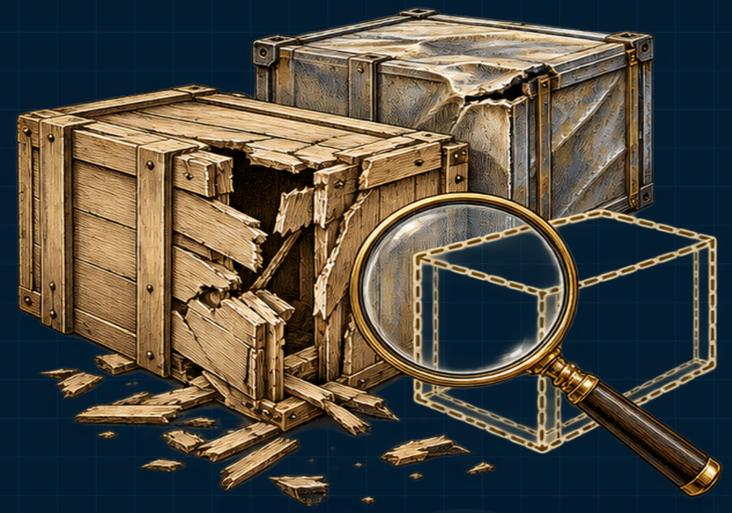
KART 2 / 5

KANITLANAN TAHRİP

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

KISA OLAY

Geçici depolamadaki eşya, mücbir sebeple tamamen kullanılamaz hâle geldi. Sebep ve tekrar yerine konulamayan kayıp kanıtlandı.

SORU

186/1’deki koşullar ve saklı hükümler çerçevesinde sonuç nedir?

Yanıtınız:

KART 3 / 5

İZİNLİ YENİDEN İHRAÇ

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

KISA OLAY

Nihai kullanım nedeniyle sıfır ithalat vergisiyle serbest dolaşıma giren eşya, gümrük idaresinin izniyle yeniden ihraç edildi.

SORU

Bu yeniden ihracat ithalatta yeni bir yükümlülük doğurur mu?

Yanıtınız:

KART 4 / 5

ÖNCEKİ ÖDEMENİN İNDİRİMİ

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

KISA OLAY

Nihai kullanım eşyasına 184. madde uyarınca 100.000 TL vergi tahakkuk etti. Serbest dolaşıma girişte 20.000 TL ödenmişti.

SORU

Önceki ödeme indirildikten sonra kalan gümrük vergisi kaç TL’dir?

Yanıtınız:

KART 5 / 5

EN ESKİ SAPTANAN TARİH

YUKARIDA BELİRTİLEN MEVZUAT HÜKMÜNE GÖRE

KISA OLAY

İdare, 10 Haziran’da yükümlülüğün başladığı sonucuna vardı. Kayıtlar, başlangıcın en eski 1 Mart olarak belirlenmesini sağladı.

SORU

Vergi oranı ve diğer unsurlar için hangi tarih esas alınır?

Yanıtınız:

TOPLU CEVAP ANAHTARI

SORU - CEVAP

SORU 1
GK 181/1

Gümrük beyannamesinin tescil tarihinde.

SORU 2
GK 181/2

Beyan sahibi yükümlüdür; dolaylı temsilde hesabına beyan yapılan kişi de yükümlüdür.

SORU 3
GK 182/3-b

Girişin kanuna aykırı olduğunu bilmesi veya normal olarak bilmesi gerekmesi.

SORU 4
GK 183/2

Eşyanın gümrük gözetiminden çıkarıldığı tarihte.

SORU 5
GK 192

Müşterek ve müteselsil sorumluluk.

FLASHCARDS

KART 1
GK 184/2-b

10 Mart; rejime tabi tutulma tarihi.

KART 2
GK 186/1

İthalatta yükümlülük doğmuş sayılmaz; belirtilen sebep ve telafisiz kayıp kanıtlanmıştır.

KART 3
GK 186/2

Hayır. Gümrük izniyle yeniden ihraçta yükümlülük doğmuş sayılmaz.

KART 4
GK 187/2

80.000 TL. 100.000 – 20.000 TL.

KART 5
GK 193/2

1 Mart; eldeki bilgilere göre başlangıcın anlaşıldığı en eski tarih.

BOŞLUK DOLDURMA

1. **kısmi**
   GK 181/1-b
2. **ilk kez**
   GK 185/2
3. **başladığı**
   GK 193/2
4. **bilmesi gerektiği**
   GK 181/2
5. **olmayan**
   GK 187/1

DOĞRU - YANLIŞ

1. Y 2. D 3. Y 4. D 5. Y

1: Edinme anında aykırılığı bilme veya bilmesi gerekme koşulu aranır.
3: Kayıp kanıtlanamazsa tüketilmiş veya kullanılmış sayılır.
5: Veriyi veren ve yanlışlığını bilen veya bilmesi gereken kişi de sorumludur.

Ufuk Çetintaş
GÜMRÜK EĞİTİM KOÇU